

Preek over Markus 14:22-25

- Schildwolde, 13 maart 2016
- Kees van Dusseldorp
- viering HA / hallel-liturgie

We vieren het pesachmaal met Jezus mee

Liturgie:

votum en groet

Ld.381:1,2,3

wetslezing: formulier 1 deel A (instelling – jezelf toetsen – uitnodiging en terugwijzing - bemoediging)

Gz.155 [Wiekslag 1-4]

gebed

Het eerste avondmaal is gehouden toen Jezus zijn laatste pesachmaal vierde. In de joodse pesachliturgie hebben de zogenaamde Hallel-psalmen een vaste plaats. Dat zijn de psalmen 113-118, die je als een bijzonder avondmaalsformulier kunt beschouwen. We willen vanmorgen die lijn van de pesachliturgie volgen, in het besef dat ook Jezus deze psalmen zong op die laatste avond voor zijn kruisiging. Het verbindende thema van de zes Hallel-psalmen is bevrijding uit de ellende, leven ondanks de dood. Wij zingen ze met het oog op onze bevrijding door Jezus Christus.

lezen: Mark.14:12-26

Ps.113:1,2. De machtige Heer van hemel en aarde heeft oog voor het kleine en nederige.

tekst: Mark.14:22-25

Ps.114:1,4 Zoals iedere jood zich bevrijdt weet uit Egypte, zo weet iedere christen zich bevrijd en verzorgd door het Paaslam, Jezus Christus.

formulier 1 deel B (Christus gedenken – onderwijs – eenheid)

Apostolische geloofsbelijdenis

Ps.115:1,7 Temidden van de vele goden is maar één echte God. Hij is onze aanbedding waard.

Gebed – opwekking – viering

Ps.116 (tijdens de viering)

Deze psalm vormt de kern van de Hallel-psalmen. Een heel persoonlijk danklied voor de redding uit de dood.

dankzegging

Ps.117 Korte en bondige lofprijzing en oproep aan iedereen om God te prijzen.

dankgebed & voorbede

collecte

Ps.118:9,10 Hoogtepunt van de Hallel-psalmen: samen met de komende koning gaan we de Heer tegemoet.

zegen

Gemeente van Christus

** avondmaal: herdenkend vieren

Het avondmaal kent veel toonsoorten. Een maaltijd van verootmoediging of juist van lofprijzing. Een maaltijd van je persoonlijke verhouding tot Christus, of juist van gemeenschap en verbondenheid. Een maaltijd die de verwachting stimuleert, of juist een waarbij je terugkijkt.

Dat laatste willen we vanmorgen doen. We schuiven aan bij het pesachmaal van Jezus. We zingen de liederen, de zes Hallel-psalmen, die Hij toen ook gezongen heeft. We lezen hoe die maaltijd toen verliep. We voeren straks uit, wat Hij voor toen het eerst deed: brood breken en ronddelen, de beker inschenken en ronddelen.

Zo herdenken we en vieren we. Laat jezelf meenemen! Niet naar vroeger, maar naar Jezus. Kijk bij deze gedekte tafel van het avondmaal terug naar Jezus temidden van zijn twaalf leerlingen. Laat je in de Geest meenemen naar dat laatste pesachmaal van Jezus. En kijk Hemzelf in het hart.

** het pesachmaal: belangrijk

‘Heer, waar wilt u het psachmaal eten?’ Twee leerlingen worden erop uitgestuurd. Met een gecodeerde routebeschrijving. Had Jezus dat zaaltje zelf al in stilte geregeld? Het was wel verstandig om het zelfs voor de leerlingen verborgen te houden. Het verraad had een plek in de binnenste kring. Het pesachmaal staat onder spanning. Maar Jezus wil het vieren! Het is van groot belang voor zijn missie. Niet alleen als afscheidsmaaltijd met zijn leerlingen. Of als startpunt van de laatste fase richting het sterven. Maar vooral omdat Hij de diepste bedoeling van het pesachmaal moet onthullen. En blijvend een plek wil geven in het tijdperk van de kerk.

De twee leerlingen vonden de zaal. Alles stond al klaar. Heerlijk! Niet zelf alle ingrediënten voor de maaltijd kopen en klaarmaken. Niet zelf drie uur in de rij staan om een lam te laten slachten in de tempel. Tegen de avond is de tafel gedekt, staat alles onder handbereik en zijn de kaarsen aangestoken. Dan arriveert Jezus met de leerlingen bij de zaal. Het is gelukt! Ondanks alle oplopende vijandschap van de afgelopen dagen. Ondanks het verraad in eigen kring. De Messias heeft zijn eigen regie volgehouden. Het pesachmaal moet gevierd. Het lam moet geslacht. Het brood moet gebroken. De beker moet gedronken. Hier kijk je Jezus in het hart. Elke keer als je het avondmaal viert, gaat het hart van je Verlosser open. Voor jou.

** Jezus verkondigt zijn dood

‘Wat doet Hij nou? Wat gebeurt er? Waarom doet Hij zo?’ De leerlingen houden hun adem in. De sfeer was al bijzonder, omdat Jezus liet merken hoe belangrijk Hij dit pesachmaal vond. En omdat zijn onderwijs tijdens de maaltijd het ernstige karakter had van een afscheidstoespraak. Maar Jezus doet ook iets ongebruikelijks.

Hij pakt een brood dat op de tafel ligt. Hij dankt er niet alleen voor, Hij zegent het ook. Het brood wordt drager van Jezus’ sterven. Hij breekt het kapot. En deelt uit aan elk van

de leerlingen afzonderlijk. Leerling voor leerling ontvangt uit zijn handen een stuk van het brood. 'Neem hiervan, dit is mijn lichaam.'

'Dit is mijn lichaam'. Dat Jezus zou sterven, konden de leerlingen weten. Jezus had het meermalen gezegd. Maar wat ligt er een messiaanse glans op dit gebeuren aan de maaltijd! Jezus neemt. Jezus zegent. Jezus breekt. Jezus deelt uit. Zie je de verkondiging daarin? Niet alleen met woorden, maar met intense en veelzeggende acties.

Jezus zegt niet: 'Ik zal gedood worden.' Jezus zegt: 'Ik breek mijzelf kapot. Voor jou.'
Jezus zegt niet: 'Met mijn dood is het klaar. Jezus zegt: 'Mijn dood is een zegen. Voor jou.'
Jezus zegt niet: 'Je moet maar kijken of je het snapt.' Jezus zegt: 'Neem en eet. Voor jou.'

Nog duidelijke wordt het met de beker. 'Dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen vergoten wordt.' En Hij u allemaal persoonlijk die beker aan. Je wordt opgenomen in het nieuwe verbond, de hemel gaat voor je open door het bloed van Jezus Christus.

Natuurlijk is het de verrader die Hem overlevert. Het is de joodse Raad die Hem veroordeelt en de romeinse stadhouder die Hem laat executeren. Maar het is ook Jezus, die zichzelf geeft. Hij breekt het brood en geeft de beker. Hij zal de dood instappen om het leven te openen. Zo geeft Jezus aan zijn leerlingen bij voorbaat de goede bril, om de gebeurtenissen op Golgotha te verstaan. Zo maakt Jezus ook aan ons duidelijk wat er eigenlijk gebeurt is, daar aan het kruis. En wat hier aan het avondmaal duidelijk wordt gemaakt. Je kijkt je Heiland in het hart. En ontdekt daar zijn liefde voor jou.

** als de vervulling van het pesach

Wij kijken terug naar het eerste avondmaal. Het was tegelijk het laatste pesachmaal. Men vierde de bevrijding en uittocht uit Egypte. Jezus onthult de diepte ervan: verlossing van de boze en vergeving van de schuld. Terwijl ze het lamsvlees nog in de mond proeven, geeft Jezus brood als zijn lichaam om het te eten. Terwijl zij eraan denken dat God zijn volk spaarde als het bloed aan de deurposten was gestreken, spreekt Jezus van het vergoten bloed van zijn verbond. Waar zij God loven om de trouw in zijn beloften, daar staat Jezus op het punt alle beloften te vervullen. Terwijl ze zingen van het leven midden in de dood, spreekt Jezus van de zegen door zijn sterven. Als zij gezongen hebben van het naderen tot de tempel, gaat Jezus via Getsemané naar Golgotha.

Hier komt het pesachmaal tot vervulling. Het wordt de maaltijd van de Heer, die zichzelf neemt, zegent, breekt en deelt. Het wordt het begin van het nieuwe verbond, van het hemels koninkrijk. De maaltijd van de stervende Heer is ook de maaltijd van de levende Heer. Hij kijkt verder dan het kruis. Hij belooft het glas te heffen in het koninkrijk. Met ieder die het brood eet en van de beker drinkt.

Amen